

ILGSTOŠI SLIMOJOŠO PACIENTU ATGRIEŠANA DARBA TIRGŪ, NODROŠINOT IKT PRASMJU APGŪŠANU

PĒTĪJUMA REZULTĀTI

1

Kristīne Vībane
Rīga, 2016. gada 27. aprīlis

The left side of the slide features a series of vertical stripes in shades of grey and white. Overlaid on these stripes are several orange circles of varying sizes. The largest circle is positioned near the top left, with several smaller circles scattered below and to its right.

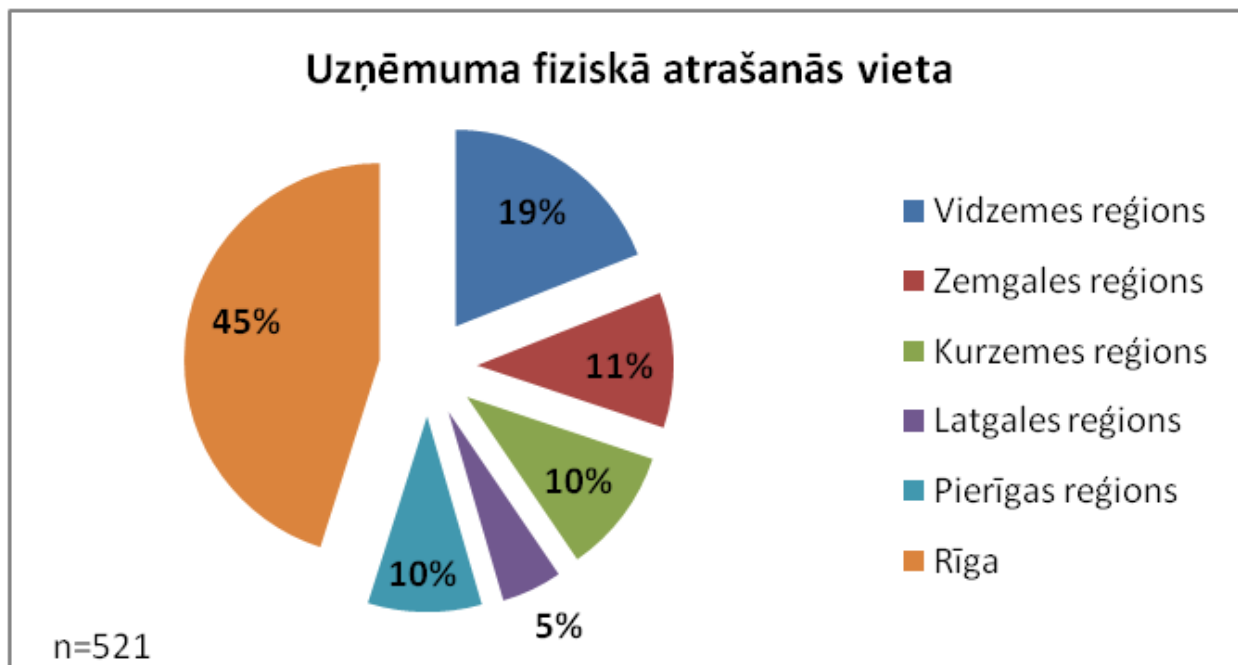
PAR PĒTĪJUMA MĒRĶA GRUPU..

2

1) DARBA DEVĒJI

- *Kādas ir būtiskākās datorprasmes darba tirgū?*
- *Kas ir būtiskākais kandidātu pieņemšanā?*
- *Kuras datorprasmes ir potenciālas nākotnē?*

- **Aptaujāts 521 uzņēmums.**
 - 2014.g. novembris - 2015.g. maijs.
- **Intervijas ar 10 uzņēmumiem**
 - ziņu aģentūra, publiskā pārvalde, konsultāciju sniedzējs, IKT pakalpojumu sniedzēji u.c..

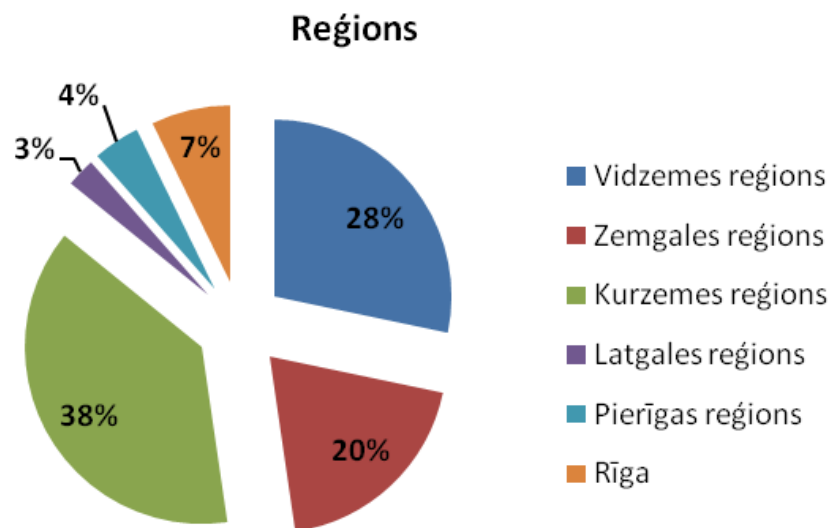
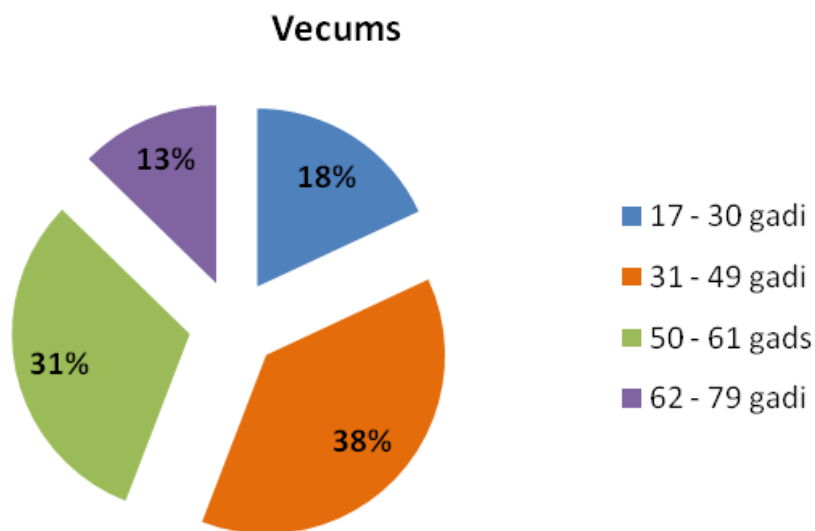
2) ILGSTOŠI SLIMOJOŠIE

- *Kāds ir datorprasmju līmenis?*
- *Kādas ir specifiskās vajadzības?*
- *Kāda ir gatavība un vēlme apgūt datorprasmes?*
- *Kāda ir līdzšinējā apmācību pieredze?*

- **Aptaujāti 311 respondenti.**

- 2014.gada decembris - 2015.gada februāris

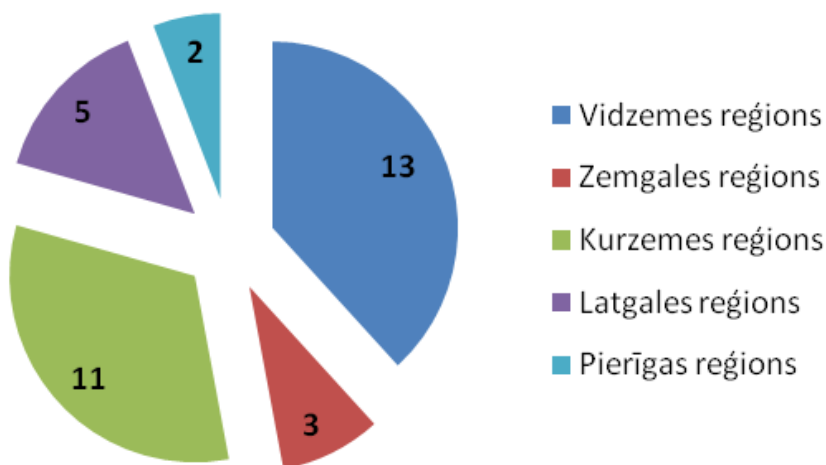
- **Intervēti 13 slimnieki**

3) SLIMNĪCAS, REHABILITĀCIJAS CENTRI UN SOCIĀLO PAKALPOJUMU SNIEDZĒJI

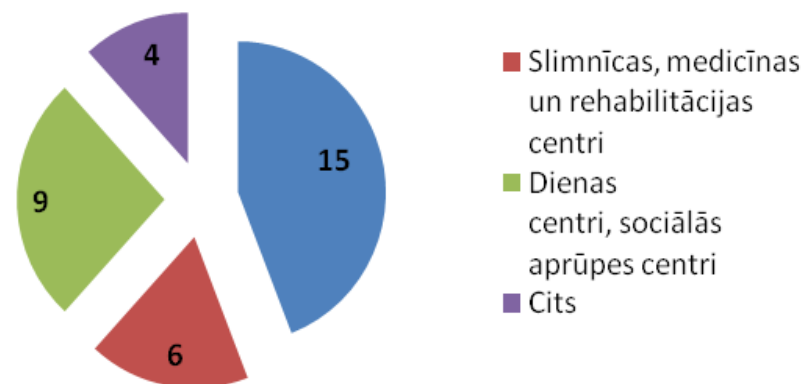
- *Kāda ir iestāžu pieredze apmācību organizēšanā?*
- *Kāds ir potenciālais datorapmācību interesentu skaits iestādē?*
- *Kāda ir iestāžu gatavība šādu apmācību īstenošanā?*
- Aptaujātas **34 iestādes**.
- Aptauja veikta no 2014.gada decembra līdz 2015.gada februārim.

Reģions

n=34

Iestāde

The left side of the slide features a series of vertical stripes in shades of grey and white, and several orange circles of varying sizes arranged in a descending pattern.

GALVENIE REZULTĂTI

6

1) Kuras prasmes un datorprasmes ir būtiskākās, pieņemot darbā?

Vajadzīgas vairāk nekā vidēji $\frac{1}{2}$ darbinieku. Taču atkarīgs no jomas

- *Datorprasmes lielākoties **nav starp nozīmīgākajiem un izšķirošajiem kritērijiem. Taču ir “ieejas biļete” darba tirgū.***
- *Svarīga ir personas **attieksme, motivācija, atbildības sajūta, iepriekšēja darba pieredze un izglītība.***
- *Datorprasmes kandidātam **var būt kā „bonuss”, bet tad tām ir jābūt ļoti labām vai specifiskām***

2) Kuras datorprasmes ir būtiskākās ikdienas darbu veikšanā?

TOP 5 :

*MS Office zināšanas (**Word, Excel un PowerPoint**), kā arī interneta un e-pasta zināšanas.*

Papildus: AutoCAD, Photoshop, Adobe Illustrator, CorelDraw , perifērijas iekārtas, grāmatvedības programmas

3) Kuras datorprasmes ir nepieciešams attīstīt nākotnē?

TOP:

- **Excel** –*vidējā un augstā līmenī;*
- **Datubāzes** - *veidošana, avancētas funkcijas, datu analīze, atlase un atskaišu veidoš*
- **Internets** - *sociālie tīkli, meklēšana, kontu pārvaldība, mākoņdati un koplietošanas rīki.*

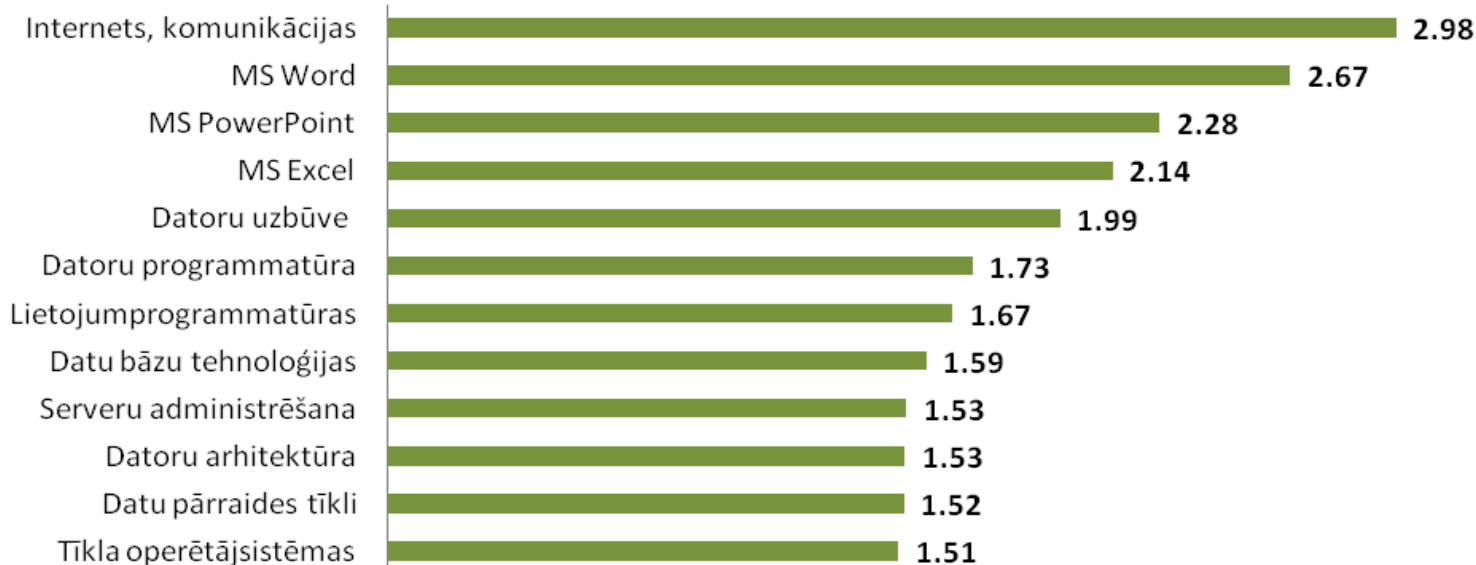
Citas:

- *Word, PowerPoint*
- *Datoru uzbūve un komponentu saslēgšana, datu drošības jautājumi un datortehnika, perifērijas iekārtas*
- *Vizuālie rīki*
- *AutoCad*
- *Grāmatvedības programmas*
- *Specifiskas programmas*

4) Kāds ir datorprasmju līmenis ilgstoši slimojošo vidū?

- **Daudzi neprot nemaz** – biežāk vecāki cilvēki.
- Ja prot, **parasti ir pamats** (Word, Internets, e-pasts).
- **Labākas prasmes jaunākiem.** Sliktākas – vecākiem un tiem, kas ilgāk nav strādājuši.

Šī brīža datorprasmju pašnovērtējums (vid.vērtības skalā no 1 līdz 5, kur 5 - labas)

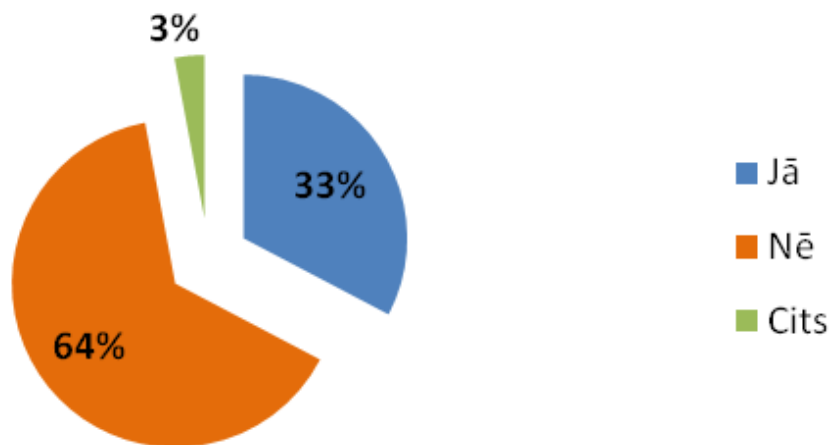

n=253

5) Kāda ir ilgstoši slimojošo līdzšinējā apmācību pieredze?

- Biežāk apmācību pieredze ir aptaujātajiem ar augstāku izglītības līmeni.
- Lielākā daļa aptaujāto norādījuši, ka **pabeigtos kursus vērtē kā lietderīgus** vai drīzāk lietderīgus (85% aptaujāto)

Vai līdz šim esat apguvis kādus kursus, izgājis apmācības datorprasmju pilnveidei?

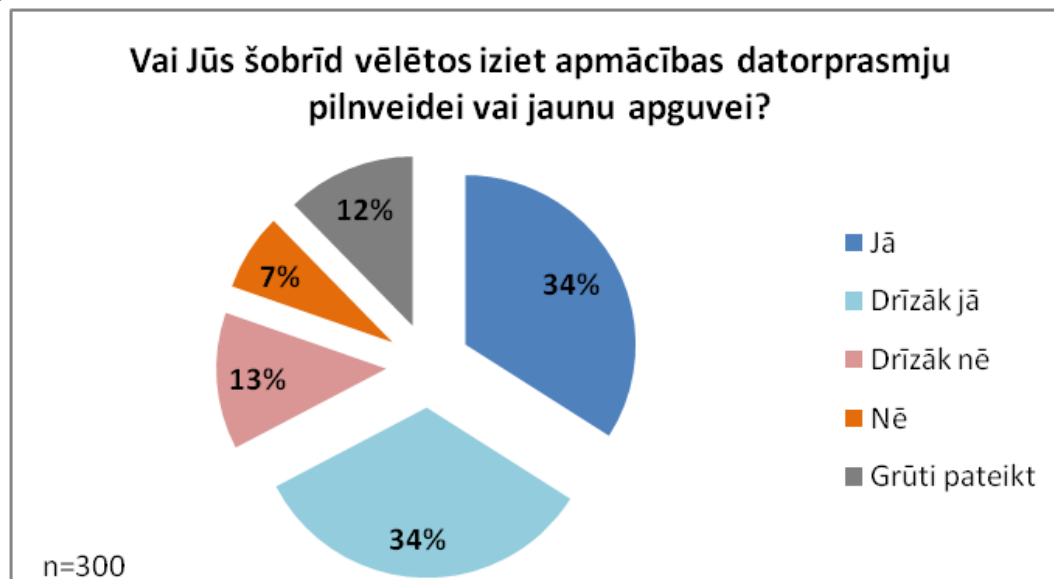

n=303

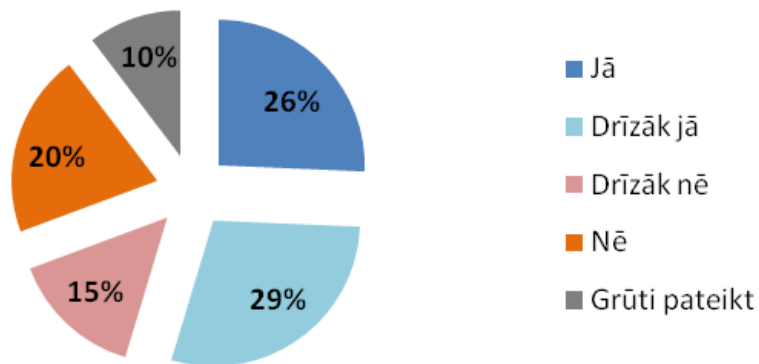
6) Kāda ir ilgstoši slimojošo gatavība un vēlme apgūt datorprasmes?

- Vairāk kā puse vēlas apgūt datorprasmes.
- Visbiežāk vēlas apgūt internetu un komunikācijas (67%) un MS Word (59%).
 - Bieži vēlas apgūt “personīgām vajadzībām”.

- Biežāk apgūt vēlas vidēja vecuma un gados jaunāki cilvēki.
 - Bieži interesē vairāk nekā tikai 1 kurss.
- Kursus nevēlas apgūt, jo esošais zināšanu apjoms šķiet pietiekams vai ir fiziski ierobežojumi (redzes problēmas, grūti nosēdēt pie datora), vai nav pieeja datoram.

Vai Jūs būtu gatavs apgūt Jūsu interesējošos
apmācību kursus internetā?

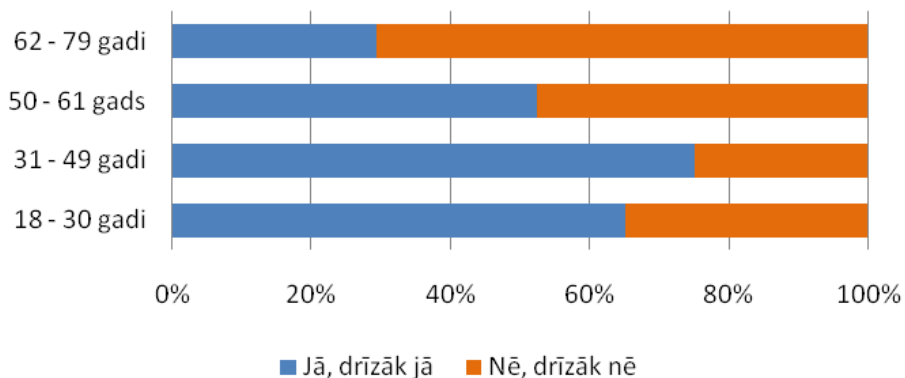
n=300

Kursus internetā ir gatava apgūt aptuveni 1/2 aptaujāto.

Tie, kuri nav vai drīzāk nav
gatavi kursus apgūt internetā
min to, ka:

- neprot apieties ar datoru;
- informācija varētu būt sarežģīta un grūti uztverama;
- ar pasniedzēju apmācības būtu patīkamākas un efektīvākas;
- klātienē ir iespējams socializēties.

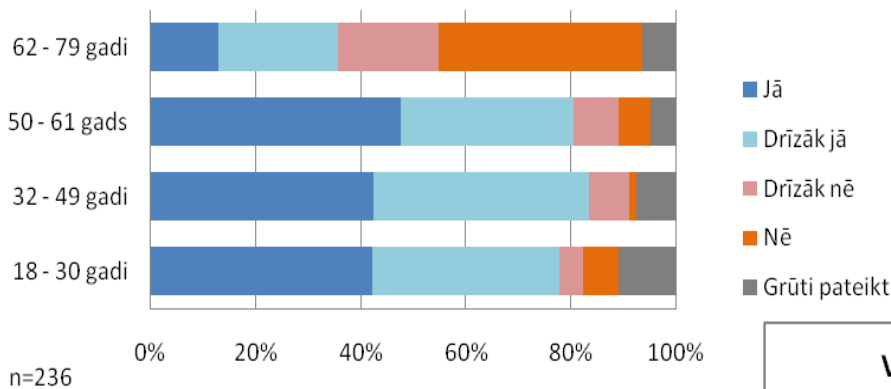
Vai Jūs būtu gatavs apgūt Jūsu interesējošos
apmācību kursus internetā? (pēc vecuma)

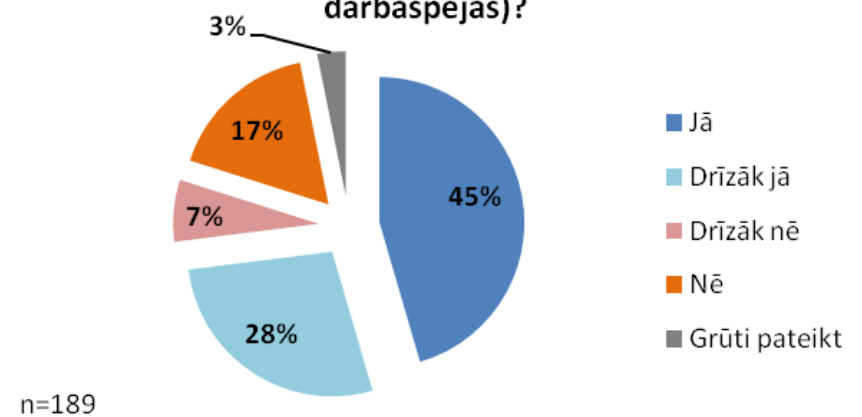
n=262

7) Vēlme atgriezties darba tirgū kopumā?

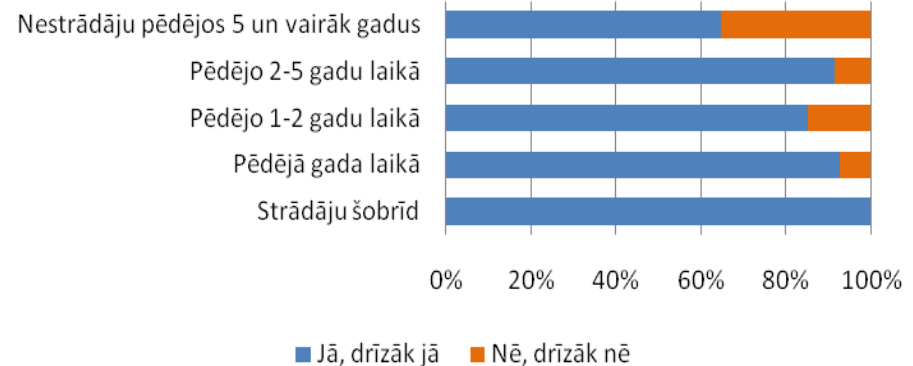
Vai tuvāko mēnešu - gadu laikā vēlaties strādāt algotu darbu? (pēc vecuma)

Vai šobrīd nestrādājat algotu darbu sava veselības stāvokļa dēļ (jo tas ierobežo Jūsu darbaspējas)?

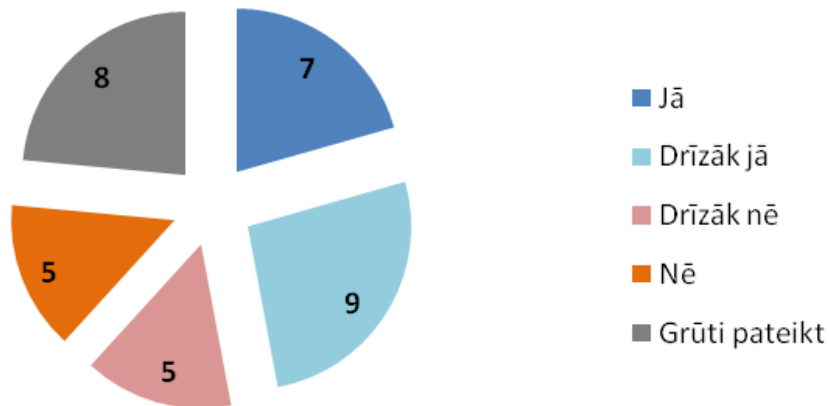
Vai tuvāko mēnešu - gadu laikā vēlaties strādāt algotu darbu? (pēc tā, kad pēdējo reizi strādāja)

8) Kāda ir slimnīcu, rehabilitācijas centru un sociālo pakalpojumu sniedzēju pieredze apmācību organizēšanā?

Lielākajā daļā gadījumu nav pieredze.

Vai, Jūsaprāt, Jūs iestādē ir klienti, kuri šobrīd būtu gatavi un vēlētos iesaistīties jaunās apmācībās datorprasmju apguvei?

n=34

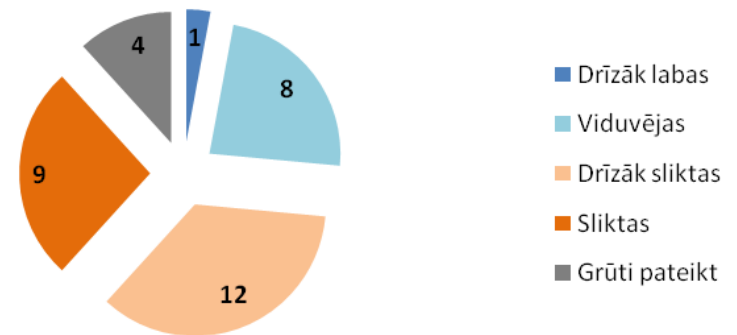
9) Kāds ir potenciālais datorapmācību programmas lietotāju skaits šajās iestādēs?

Apmācībām būtu interesenti, bet ne liels skaits (vid. līdz desmit klientiem gadā).

Pusē iestāžu varētu būt klienti, kas būtu gatavi apgūt datorprasmes.

- Biežāk gados jaunāki.
- Word un Excel (darbam), Internets (lai atrastu darbu).

Kā Jūs vērtējat Jūsu iestādes klientu datorprasmju līmeni (vidēji)?

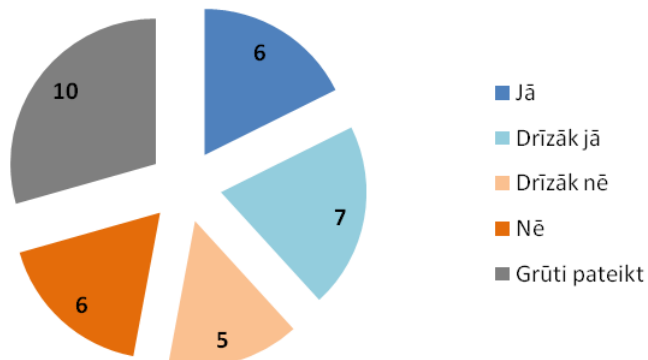

n=34

Iestādēs daudz gados vecāki cilvēki, viņiem biežāk nepieciešamas pamatprasmes un prasmes ikdienas vajadzībām

10) Kāda ir iestāžu gatavība apmācību programmu īstenošanā?

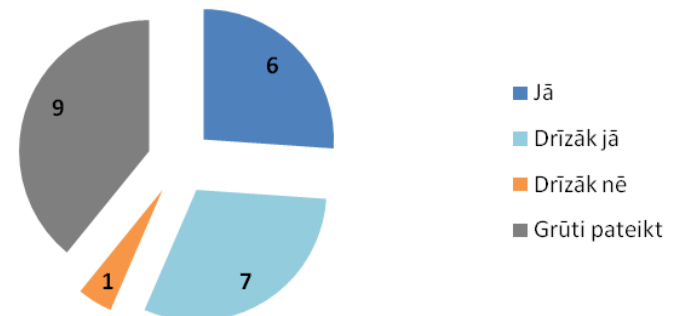
Vai Jūsu iestāde būtu gatava iesaistīties klientu datorprasmju apmācību īstenošanā?

n=34

- **Vairākas iestādes būtu gatavas organizēt apmācības**
 - Visbiežāk apmācībām ir nepieciešamā telpa un internets.
 - **BET sarežģītākā situācija ir ar atbalsta personāla pieejamību apmācību nodrošināšanai.**
- Sociālo pakalpojumu sniedzējiem varētu būt lielāks potenciāls ieviest šādas apmācības.

Vai Jūsu iestāde vēlētos izmēģināt šī projekta ietvaros izstrādāto tālmācības programmu datorprasmju apguvei ilgstoši slimojošiem pacientiem?

n=23

The left side of the slide features a series of vertical stripes in shades of grey and white. Overlaid on these stripes are several orange circles of varying sizes. A large circle is positioned near the top, with several smaller circles below it, some of which are partially overlapping the stripes.

REKOMENDĀCIJAS

18

- Pielāgošanās cilvēkiem ar **dažādām fizioloģiskām vajadzībām**:
 - Vecākiem cilvēkiem var būt lēnāks uztveres ātrums, nepieciešams ilgāks pārdomu laiks, līdz ar to nav rekomendējams tests “uz laiku”.
 - Citiem “laika pārbaude” ir būtiska.
 - Pirms kursa rekomendējams **zināšanu tests**, lai dators rekomendētu vēlamo līmeni, kā arī iespēja to izvēlēties manuāli.
- Atsevišķās slimnieku grupās ir grūti strādāt pie datora ilgstoši –kursu rekomendējams **sadalīt sīkākās tēmās** (lai var atpūsties).
- Atsevišķās grupās būtiski, lai teksts un **bildes būtu lielos izmēros** (piem., ja ir redzes problēmas).
- Daudziem būtiskas ir **klātienē nodarbības** – lai būtu lielāka motivācija, kāds, kas paskaidro un lai ir iespēja socializēties.

- Saturs – **vizuāli vienkāršs un uzrunājošs, saprotams.**
- Satura atbilstību cilvēkiem ar **dažādu iepriekšējo sagatavotību.**
- **Skaidrs kursa apraksts** un sasniedzamie rezultāti, ieejas nosacījumi.
- Informācija – **loģiskā secībā** ar pieaugošu grūtību (nelietot tādus terminus, kas jāmeklē, pirms tie iemācīti);
- **Teorijas kombinēšana ar piemēriem** un praktiskiem uzdevumiem.
- Pie uzdevumiem, teorijas un aprēķiniem – **paskaidrojumi un piemēri;**
- **Labo un slikto piemēru** demonstrēšana.
- Norādīt **biežāk pieļautās kļūdas** un to iemeslus (piem., programmēšana).
- OS gadījumā, perifērijas iekārtu darbībā – **biežākās problēmsituācijas** un to risinājumi.
- Dažādi **testi** apmācību laikā, kas pārbaudītu prasmes.
- Pievienoti **informācijas avoti** (izmantotie un rekomendētie)

- Izstrādāt kursus atbilstoši darba tirgus pieprasījumam, **taču nedublēt esošās** apmācību programmas
 - Uzlabot esošo saturu;
 - Radīt jaunas – specifiskas programmas;
 - Neaizmirst par retāk minētām prasmēm.
- **Prasmes, kas mazāk vajadzīgas darba tirgum (sociālie tīkli, rēķinu apmaksa) arī ir būtisks solis slimnieku iekļaušanai aktīvā sabiedriskā dzīvē.**
- Darba devējs rekomendē vadīties pēc ECDL (**European Computer Driving Licence**) klasifikācijas.
- **Datorapmācības:**
 - Pozitīvs grūdiens, lai ko mainītu
 - Iespēja socializēties un iegūt pārlicību par sevi
 - Iespēja strādāt attālināti
 - Nepieprasa aktīvu darbu – piem., ja kustību traucējumi

PALDIES PAR UZMANĪBU!